

هفتمین المپیاد زبان‌شناسی آسیا و اقیانوسیه

۱ تا ۱۵ اردیبهشت ماه ۱۴۰۴ ش.

پرسش‌ها

- لطفاً با دقت به توضیحات ناظران گوش کنید.
- زمان آزمون یک ساعت است. برگه‌ی پرسش‌ها هفت صفحه است و شامل پنج پرسش است. شما می‌توانید پرسش‌ها را به ترتیب دلخواه پاسخ دهید.
- استفاده از هرگونه وسایل الکترونیکی، برگه‌ی دست‌نویس یا چاپی یا هرگونه منبع خارجی ممنوع است.
- در صورتی که سوالی داشتید، فقط دست خود را بالا ببرید تا یکی از ناظران به شما پاسخ دهد. ناظران پیش از پاسخ با شما با مسئولان مشورت خواهند کرد.
- دستورالعمل‌های نوشتن پاسخ:

- متن پرسش‌ها را بازنویسی نکنید.
- پاسختان به هر پرسش را روی برگه یا برگه‌هایی مجزا بنویسید.
- فقط از روی برگه‌ی پاسخنامه استفاده کنید و پشتش را خالی بگذارید.
- روی هر برگه‌ی پاسخ، نامتان، شماره‌ی پرسش و شماره‌ی ترتیب صفحه را بنویسید:

...	نام	...	نام	...	نام
۵	شماره‌ی پرسش	۵	شماره‌ی پرسش	۵	شماره‌ی پرسش
۳ / ۳	شماره‌ی صفحه	۲ / ۳	شماره‌ی صفحه	۱ / ۳	شماره‌ی صفحه

برای مثال صفحه‌ی اول، دوم، سوم از سه‌صفحه پاسخ به پرسش پنجم.

- در غیر این صورت ممکن است در مرتب کردن و برآورد زحمات شما مشکل پیش آید.
- تمامی الگوها یا قواعدی که در مسئله کشف کرده‌اید را بنویسید؛ مگر خلاف آن ذکر شده باشد. در غیر این صورت، پاسخ شما نمره‌ی کامل را نخواهد گرفت.

پرسش‌های آزمون تا پیش از انتشار رسمی در سایت APLO (<https://aplo.asia>) باید محفوظ بماند و جایی منتشر نشود. تا زمان انتشار پرسش‌ها را لو ندهید و در موردشان بحث نکنید.

پرسش‌ها

پرسش ۱ (۲۰ امتیاز) در اینجا چند واژه به زبان میسانتلا توتوناک و ترجمه‌ی آن‌ها به فارسی آمده است. هجای تکیه‌دار با علامت آکسان مشخص می‌شود (´): مانند $\acute{a} \rightarrow a$, $\acute{i} \rightarrow i$.

سنگ	číwiš	هرس شده	qɔʔayá:t
آقا	ka:kčj:n	گرم	səpáp
من تو را می‌بوسم	kiʔɕu:ksyá:n	قاقم، راسو	smaháʔ
چاقو	kúčiʔ	او وزن کم کرد	šnéχlah
غذا	li:wáʔat	سبز	stáχnɛ
تو هم می‌زنی (چیزی را)	ʔtɔqɔʔ	زشت	štini:tá:
سوراخ، فاصله	ʔukúk	تو دوختی (چیزی را)	štóqɔ
آتش	múkskut	زن	táku
گوشت گاو	pá:kiš	تو رد شدی	tapahánu:t
کومال	pá:ʔka	او می‌گوید (به کسی چیزی را)	waní
گسترده، پهن	pa:pɔhɔɕún	تو می‌فروشی (چیزی را)	wistá:
تامال نمکی	pu:laqsóχ	من می‌مانم	ʔiktačɔqɔ
مون‌شاین	qe:ʔtún	من باور می‌کنم (چیزی را)	ʔiqatɔ:ya:wá

در واژه‌های میسانتلا توتوناک که در زیر آمده، تکیه را مشخص کنید:

۱. čj:ňju	خیلی	۷. maqʔti:ʔ	او گرفت (چیزی را از کسی)
۲. čuču	او سرخ می‌کند (چیزی را)	۸. paqaɕanqɔ:	تو از دست می‌دهی
۳. ɕamaχ	جای زخم	۹. siksi	شیرین
۴. ɕiya	تو خندیدی	۱۰. skitini:t	سالسahوات
۵. ʔkukɔhɔʔ	این تماماً سوخت	۱۱. špa:pi:nan	او می‌پاشد
۶. ma:kizis	پنج	۱۲. šya:hkuš	الیاف بلال ذرت

⚠ میسانتلا توتوناک به خانواده‌ی زبان‌های توتوناک‌ی تعلق دارد. این زبان چندصد گویشور در مناطق مرکزی مکزیک دارد. $\check{c} \approx \check{c}$ در کلمه چشم، $\check{j} \approx \check{j}$ در واژه‌ی جوان، $\mathfrak{c} = \mathfrak{c}$ = طس- در واژه عطسه، $\mathfrak{s} = \mathfrak{s}$ = ش در واژه‌ی شیرین، $\check{n} \approx \check{n}$ = نی- در واژه‌ی نیایش، $\mathfrak{y} \approx \mathfrak{y}$ در واژه‌ی یاد، $\mathfrak{x} \approx \mathfrak{x}$ = خ در واژه‌ی خانه. $\mathfrak{t}$ صدای خش‌خشی است که بدون لرزش پرده‌های صوتی تلفظ می‌شود مانند ش در شاد یا س- در واژه‌ی سلام اما در تلفظ آن زبان در موقعیت تلفظ $\mathfrak{a}$ قرار می‌گیرد. $q = q$ = ق در واژه‌ی قاشق (در گویش‌های یزدی یا کرمانی). $\mathfrak{n}$ مانند نگ در واژه‌ی رنگ تلفظ می‌شود، اما زبان در انتهای دهان قرار می‌گیرد. $\mathfrak{t} = \mathfrak{t}$ = ا در واژه‌ی تأخیر.

$\mathfrak{a} = \mathfrak{a}$ در واژه‌ی انگلیسی about. $\mathfrak{o}$ و $\mathfrak{e}$ مانند $\mathfrak{o}$ و $\mathfrak{e}$ است اما با باز و پهن‌تر شدن دهان تلفظ می‌شود. علامت مد (~) زیر یک واکه نشان‌دهنده‌ی صدایی (شبیه غرغر) در آن است. علامت : بعد از یک واکه کشیدگی را نشان می‌دهد. کومال نوعی تابه است. تامال نمکی نوعی غذاست. مون‌شاین نوعی از نوشیدنی‌های الکلی است. سالسahوات نوعی کنه است. — تامیلا کرشتن

پرسش ۲ (۲۰ امتیاز) در اینجا چند عبارت به لهجه‌ی لیبری از زبان لوما و ترجمه‌ی آن‌ها به فارسی آمده است :

ga ɣila	سگ ما	nà baka	درس من	daala	گوجه‌فرنگی
kilikamai	آن خیار	ta woli	بز آن‌ها	ga laala	گوجه‌فرنگی ما
nà bulu	نان من	dɔwɔi	آن فروشگاه	tɔwɔ	لویاسبز
nà koya	میمون من	ta βeɛ	خانه‌ی آن‌ها	pelei	آن جاده
ta woya	میمون آن‌ها	dosoi	آن شکارچی	ta ɣilikama	خیار آن‌ها
nà pɛɛ	خانه‌ی من	ta loso	شکارچی آن‌ها	ga wulu	درخت ما
					نان ما

(۱) به زبان فارسی ترجمه کنید به همه‌ی شیوه‌های ممکن :

۱. ta lɔwɔ ۲. ga βaka ۳. boli ۴. nà gulu

* * *

در اینجا چند جمله به لهجه‌ی لیبری از زبان لوما و ترجمه‌ی آن‌ها به فارسی آمده است :

gà gutuzu	من این را کوتاه می‌کنم.	gilai ɣa βalazu	آن سگ‌ها بزرگ می‌شوند.
tɔ kàzu	این مرا می‌بیند.	ta βeɛ βaβe	جاده‌ی آن‌ها خوب است.
ta tùlizu	آن‌ها مرا صدا می‌زنند.	nà pupu ɣa lɛzu	مورچه‌ی من بالا می‌رود (از چیزی).
te βalaβe	آن‌ها بزرگ هستند.	gà bolii lulizu	من آن بز را صدا می‌زنم.
tɔ te lɛzu	این آن‌ها را بلند می‌کند.	gà nà kɔvi lazɔ	من هیزم خودم را می‌خوابانم.
ge wutuβe	ما کوتاه هستیم.	ta lazɔ	آن‌ها می‌خوانند.
biiβe	این سنگین است.	tavei ɣa paazu	آن پیپ این را می‌کشد.
tɔ dazu	این این را می‌خواباند.	koyai ɣa gutuzu	آن میمون این را کوتاه می‌کند.

(ب) به زبان فارسی ترجمه کنید :

(ج) به زبان لوما ترجمه کنید :

۵. paβe	۹. من بزرگ هستم.
۶. gà balazu	۱۰. آن‌ها مرا می‌خوابانند.
۷. ga ga lave ɣazu	۱۱. ما سنگین هستیم.
۸. ta ta ɣila βaazu	۱۲. مورچه‌ی ما می‌خوابد.
	۱۳. من آن‌ها را می‌کشم.
	۱۴. این هیزم آن‌ها را بلند می‌کند.

⚠ زبان لوما به خانواده‌ی زبان‌های مانده تعلق دارد. این زبان حدود ۵۶۰ هزار گویشور در لیبریا و گینه دارد. $w =$ و در واژه‌ی عربی واحد. به طور کلی β و γ مانند b و g است اما به صورت سایشی تلفظ می‌شود. c و e مانند o و e است اما با باز و پهن تر شدن دهان تلفظ می‌شود. واکه‌های دوتایی بلندتر تلفظ می‌شوند. لوما دو لحن دارد: علامت ˘ بالای واکه لحن پایین را نشان می‌دهد و لحن بالا بی‌نشان است. برخی علامت‌های مربوط به لحن از این پرسش برای ساده‌سازی حذف شده. — ولاد نکشو (راهنمایی : ماریا کنوشنکو)

پرسش‌ها

پرسش ۳ (۲۰ امتیاز) در اینجا چند فعل به زبان تانگسا و با خط تانگسا همراه با شکل تلفظشان با الفبای آوانگار و ترجمه‌ی آن‌ها به فارسی آمده است :

تو شلیک کردی	(۱)	𐎧𐎡𐎴𐎠 𐎧𐎡𐎴𐎠	jaun ³ ʃaun ²	من کباب خواهم کرد	𐎧𐎡𐎴𐎠 𐎧𐎡𐎴𐎠
ما خواهیم خرید	(۲)	𐎧𐎡𐎴𐎠 𐎧𐎡𐎴𐎠	tət ʃi ²	ما خواهیم کشت	𐎧𐎡𐎴𐎠 𐎧𐎡𐎴𐎠
	(۳)	𐎧𐎡𐎴𐎠 𐎧𐎡𐎴𐎠	saʔ ʃaun ²	شما خواهید خورد	𐎧𐎡𐎴𐎠 𐎧𐎡𐎴𐎠
	(۴)	𐎧𐎡𐎴𐎠 𐎧𐎡𐎴𐎠	tʰut ʃu ¹	تو بمال	𐎧𐎡𐎴𐎠 𐎧𐎡𐎴𐎠
	(۵)	𐎧𐎡𐎴𐎠 𐎧𐎡𐎴𐎠	ɲaun ³ miʔ	ما ننشستیم	𐎧𐎡𐎴𐎠 𐎧𐎡𐎴𐎠
شما نچلانیدید		su ¹ mut	dun ¹ tɬʔ	آن‌ها پدیدار شدند	𐎧𐎡𐎴𐎠 𐎧𐎡𐎴𐎠
من شیرجه زدم		dok tauk	rul ¹ ti ²	ما خواهیم افتاد	𐎧𐎡𐎴𐎠 𐎧𐎡𐎴𐎠
ما گاز زدیم		kauk tiʔ	ba ¹ toʔ	تو پرواز کردی	𐎧𐎡𐎴𐎠 𐎧𐎡𐎴𐎠
	(۶)	ʃaun ¹ twt	sau ¹ tɬ ²	آن‌ها سرفه خواهند کرد	𐎧𐎡𐎴𐎠 𐎧𐎡𐎴𐎠
	(۷)	dun ¹ ku ¹	ju ¹ kwn ¹	شما بدوید	𐎧𐎡𐎴𐎠 𐎧𐎡𐎴𐎠
تو نبریدی	(۸)	təum ¹ muʔ		من خواهم ایستاد	𐎧𐎡𐎴𐎠 𐎧𐎡𐎴𐎠
ما دزدیدیم	(۹)	guuʔ tiʔ		تو شیرجه بزنی	𐎧𐎡𐎴𐎠 𐎧𐎡𐎴𐎠
	(۱۱)	dok twun ²		من نخوردم	𐎧𐎡𐎴𐎠 𐎧𐎡𐎴𐎠
شما خواهید برید	(۱۲)			آن‌ها خواهند فروخت	𐎧𐎡𐎴𐎠 𐎧𐎡𐎴𐎠
من چلاندم	(۱۳)			تو بدزد	𐎧𐎡𐎴𐎠 𐎧𐎡𐎴𐎠
شما گاز بگیری	(۱۵)				
	(۱۴)				

جای خالی (۱-۱۵) را پر کنید. نیاز به پاسخ‌گویی در فضاهای هاشورزده نیست.

⚠ تانگسا به خانواده‌ی زبان‌های سال تعلق دارد که خود از خانواده‌ی زبان‌های چینی-تبتی است. این زبان حدود صد هزار گویشور در شمال میانمار و شمال شرقی هند دارد.

خط تانگسا را لاخوم موسانگ در سال ۱۹۹۰ م. بر اساس گویش موسانگ ایجاد کرده است. در سال ۲۰۲۱ م.، حدود ۱۰۰ نفر از این خط استفاده می‌کردند.

η = ن در واژه‌ی رنگ. 𐎧، 𐎡، 𐎢 و 𐎣 همخوان هستند. 𐎤 و 𐎥 واکه هستند. 𐎦 = ا در واژه‌ی تأخیر. بعضی از هجاهای زبان تانگسا لحن دارد که این موضوع توسط شماره‌های زیرزنجیری نشان داده می‌شود.

— کیم مینگ‌یو، زدرافکو ایوانف

پرسش ۴ (۲۰ امتیاز) در اینجا چند عبارت به زبان ماکو و ترجمه‌ی آن‌ها به فارسی آمده است :

dūhūtaha it ^h ihu — دو دختر	wāpi [?] džek ^w a k ^w idžalu [?] dže — سه دفترچه
bak ^w ale ibahale — یک چشم	bak ^w a [?] bo luwa [?] bo — یک میوه‌ی گواما
do [?] olatahi iwe [?] o — دو استخوان	dobulatahi nesti tsobu — دو نوشیدنی نستا
bak ^w ipī itsipī — یک دسته‌ی سطل	wāmeduk ^w a luwō — سه رئیس مرد
didelatahi ōmude — دو دانه‌ی ذرت	bak ^w āpa dehāpa — یک بشقاب
do [?] dolatahi uku tsa [?] do — دو قوطی کبریت	wāpu [?] dok ^w a o [?] do — سه سطل
bak ^w ō otidō — یک کارگر مرد	bak ^w a [?] bo iwari [?] bo — یک دم
dop ^h alatahi itsop ^h a — دو طناب	dowilatahi itsowi — دو کانو (قایق)
bak ^w uhu luwuhu — یک رئیس زن	bak ^w ane inene — یک زبان
wāpobuk ^w a gasolina tsobu — سه (مخزن) بنزین	dūhūtaha iwo tsuhu — دو تنبل ماده
	bak ^w owi towi — یک درخت

(۱) پاسخ صحیح را مشخص کنید :

A. سه دریاچه	1. wāmeduk ^w a iwo
B. سه روشویی	2. wāmeduk ^w a bolodo tsuhu
C. سه پل قوسی	3. wāpidek ^w a buberide
D. سه تنبل نر	4. wāpu [?] bok ^w a bale [?] bo
E. سه پلاتتین	5. wāpu [?] dok ^w a pālāka [?] do
F. سه میوه‌ی سجه	6. wāpīpīk ^w a mīpī
G. سه میمون ماده	7. wāpobuk ^w a itsobu

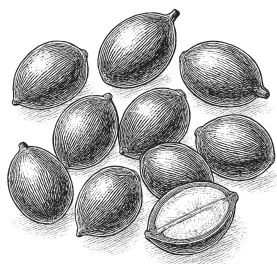
(ب) به زبان ماکو ترجمه کنید :

۸. یک میمون نر	۱۰. دو چشم	۱۲. سه طناب
۹. یک سطل	۱۱. دو دم	۱۳. یک کارگر زن

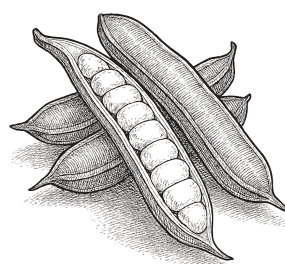
⚠ زبان ماکو به خانواده‌ی زبان‌های سالیبا تعلق دارد. این زبان حدود دوهزاروپانصد گویشور در ایالت آمازوناس ونزوئلا دارد.

ts, dʒ, b, d, ʔ, dʒ, p^h, t^h, k^w و ʔ همخوان هستند. ʔ واکه است. علامت [ʔ] بالای یک واکه خیشومی شدگی آن را نشان می‌دهد.

نستابرنندی از آیس‌تی است. پلاتتین نوعی از موز حاوی نشاسته است.

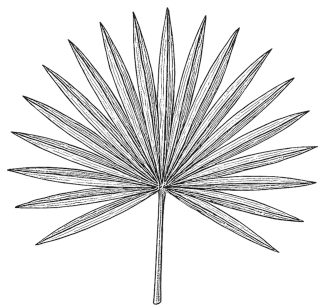
میوه‌ی سجه

میوه‌ی گواما

— آرول کولا

پرسش ۵ (۲۰ امتیاز) در اینجا چند عبارت به زبان خاسی و ترجمه‌ی آن‌ها به فارسی آمده است با ترتیب تصادفی:

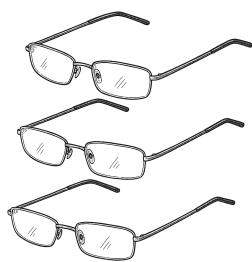

۱. ka blaŋ	A. سیاه بودن
۲. ka matyoŋ	B. برگ بزرگ
۳. ka niehblaŋ	C. بز جفت‌گیری
۴. ka sla	D. پدر
۵. ki dieŋ	E. پوست بز
۶. u kpa	F. آهن (مثلا در میله‌ی آهنی)
۷. u ladienŋtla:y	G. برگ درخت نخل
۸. u laŋkpa	H. مردمک (چشم)
۹. u nar	I. بز ماده
۱۰. yoŋ	J. درخت‌ها

(ا) پاسخ صحیح را مشخص کنید.

* * *

در اینجا چند واژه‌ی دیگر به زبان خاسی و ترجمه‌ی آن‌ها به فارسی آمده است و بازهم با ترتیب تصادفی:

۱۱. ka yit	K. مردن
۱۲. ki laba:mbriew	L. خوراندن
۱۳. ki yitkhmat	M. شیشه (مثلا در صفحه‌ی شیشه‌ای)
۱۴. pinba:m	N. چمن (یک ساقه)
۱۵. u khla	O. عینک‌ها
۱۶. u laŋyap	P. کاه
۱۷. u phlaŋ	Q. ببر نر
۱۸. yap	R. بیرهای آدم‌خوار

(ب) پاسخ صحیح را مشخص کنید.

(ج) به زبان فارسی ترجمه کنید:

۱۹. ba:m ۲۰. ka snieh ۲۱. ki khmat ۲۲. u laŋyoŋ

توجه کنید که u laŋyoŋ می‌تواند دو ترجمه‌ی متفاوت به فارسی داشته باشد. هر دو را ذکر کنید.

(د) به زبان خاسی ترجمه کنید:

۲۳. شیشه (مثلا در بطری شیشه‌ای) ۲۵. کشتن
۲۴. آهن (مثلا در ورق آهنی) ۲۶. ببر ماده

(ه) با توجه به اینکه ka lien در زبان فارسی به معنای قایق است، ملوان‌ها را به زبان خاسی ترجمه کنید.

(!) هیچ توضیح اضافی علاوه بر پاسخ‌ها لازم نیست.

(ادامه در صفحه‌ی بعد)

پرسش‌ها

⚠️ زبان خاصی به شاخه‌ی خاصی از زبان‌های آسیا-اقیانوسیه‌ای تعلق دارد. این زبان حدود یک میلیون گویشور در ایالت مگالایای هند دارد.

ph, η, kh و **y** همخوان هستند. **ɣ** واکه است. علامت **ː** بعد از یک واکه کشیدگی را نشان می‌دهد.
بز جفت‌گیری یک بز نر خاص است که برای جفت‌گیری استفاده می‌شود. ببر آدم‌خوار ببری است که انسان را می‌کشد و می‌خورد. کاه یک ساقه‌ی خشک‌شده از علف است. — یانگ جائه‌یتونگ

برای یادآوری این صفحه به‌عمد خالی گذاشته شده است

مسئول دست‌اندرکاران :

• ولاد نکشو

دست‌اندرکاران :

- تامیلا کرشتن
- تسویوشی کوبایاشی
- آرول کولا
- کیم مینگ‌یو (وبراستار تخصصی)
- شینجینی گوش
- یانگ جائه‌یتونگ

- زدرافکو ایوانف
- پاناوات تیاچارون
- جروم جاخمز
- کازونه ساتو
- وانگ ژیهون
- لئوناردو پاپلو
- الکساندر پیپرسکی

متن فارسی :

- محمدحسن زارع

- محمدجواد احمدی‌زاده

موفق باشید!